

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

staatsbosbeheer

KNNV

vereniging
voor veldbiologie

Deltares
Enabling Delta Life

Witteveen + Bos

Resultaten monitoring Koopmanspolder

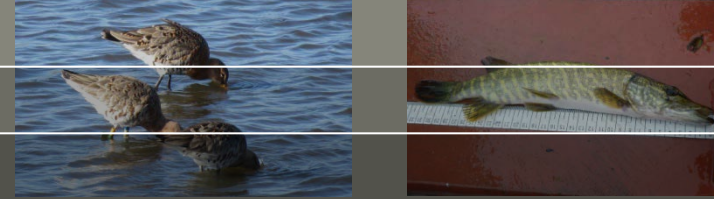
Remco van Ek (thans Witteveen+Bos)

Met:

Leon Kelder (SBB), Marco Bats, Patrick Bakker (HHNK),
Vrijwilligers KNNV, Studenten AERES, Landschap Noord-Holland,
Fishflow Innovation, en anderen...

27 oktober 2016

Aanpak

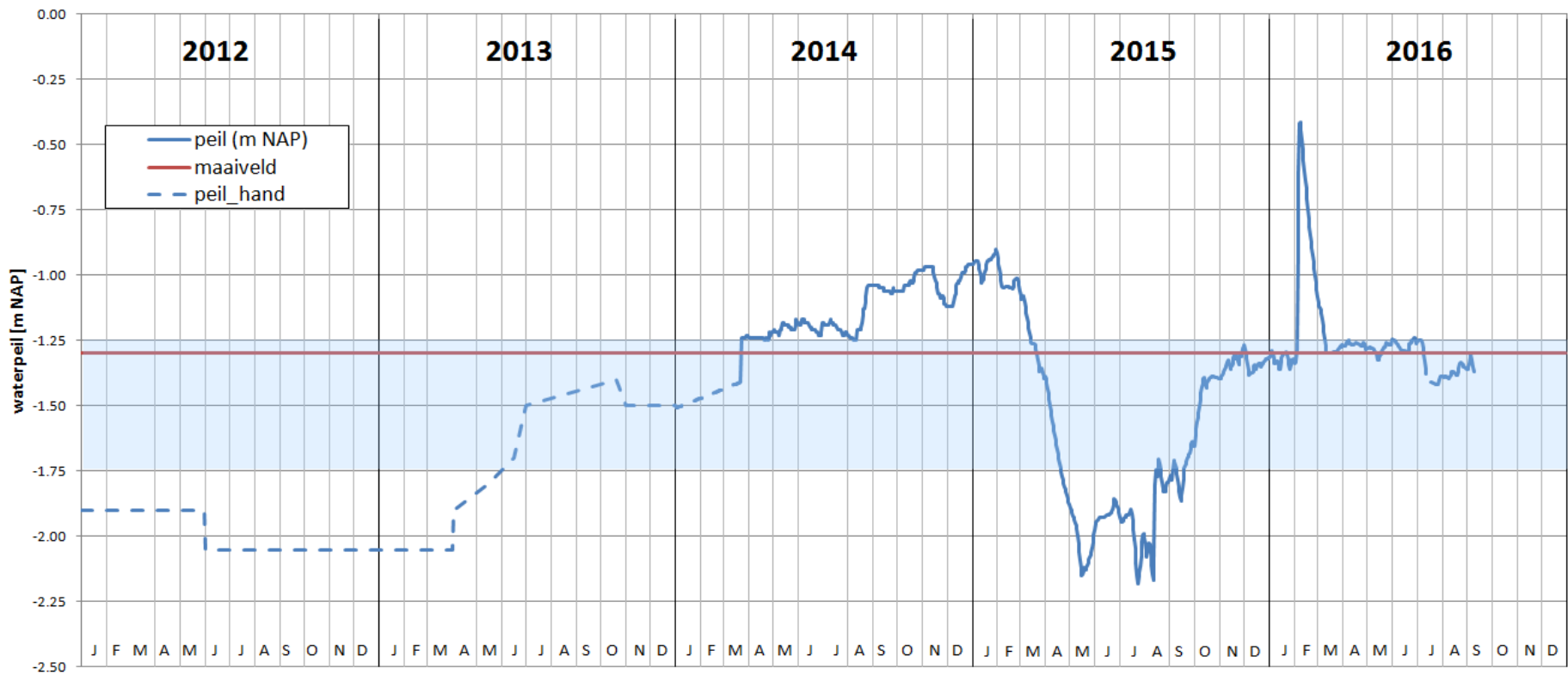

- Waterhuishouding
  - Oppervlaktewater
  - Grondwater
- Vegetatie
- Vogels
  - weidevogels
  - broedvogels
  - wintergast
- Zoogdieren
  - algemeen
  - vleermuizen
- Amfibieën
- Vissen
- (Water)insecten

Waterpeil

Proeven met het waterpeil

tijd →

Maart 2012

Maart 2012

Maart 2013

Mei 2013

Juni 2013

Juni 2013

November 2013

Maart 2014

Maart 2014

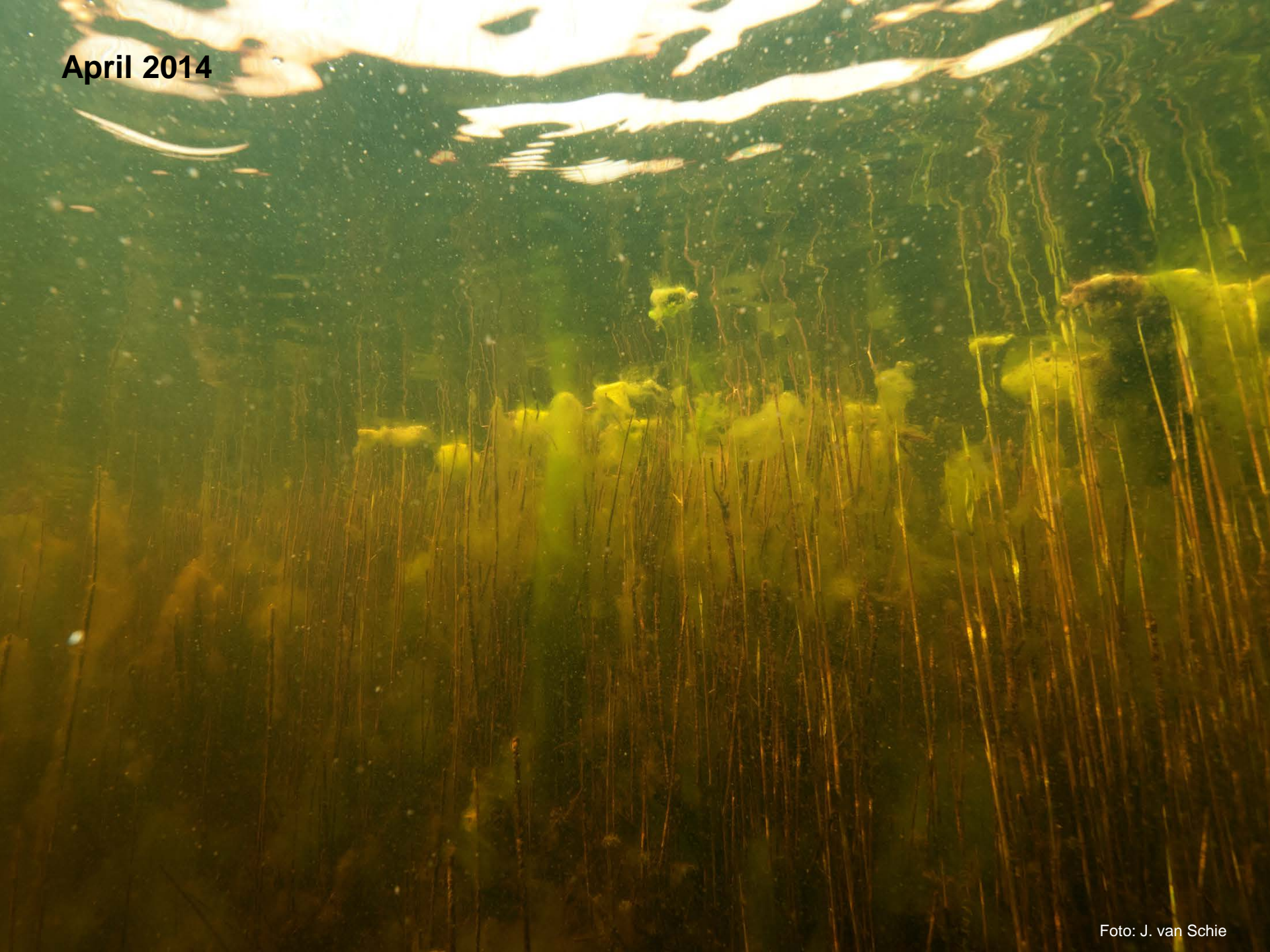

Maart 2014

April 2014

Maart 2015

April 2015

April 2015

Juni 2015

Juni 2015

Augustus 2015

September 2015

Februari 2016

Februari 2016

Maart 2016

Mei 2016

Juli 2016

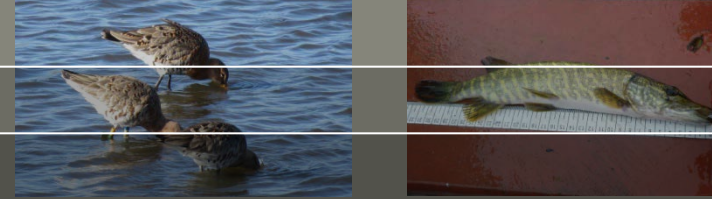

Augustus 2016

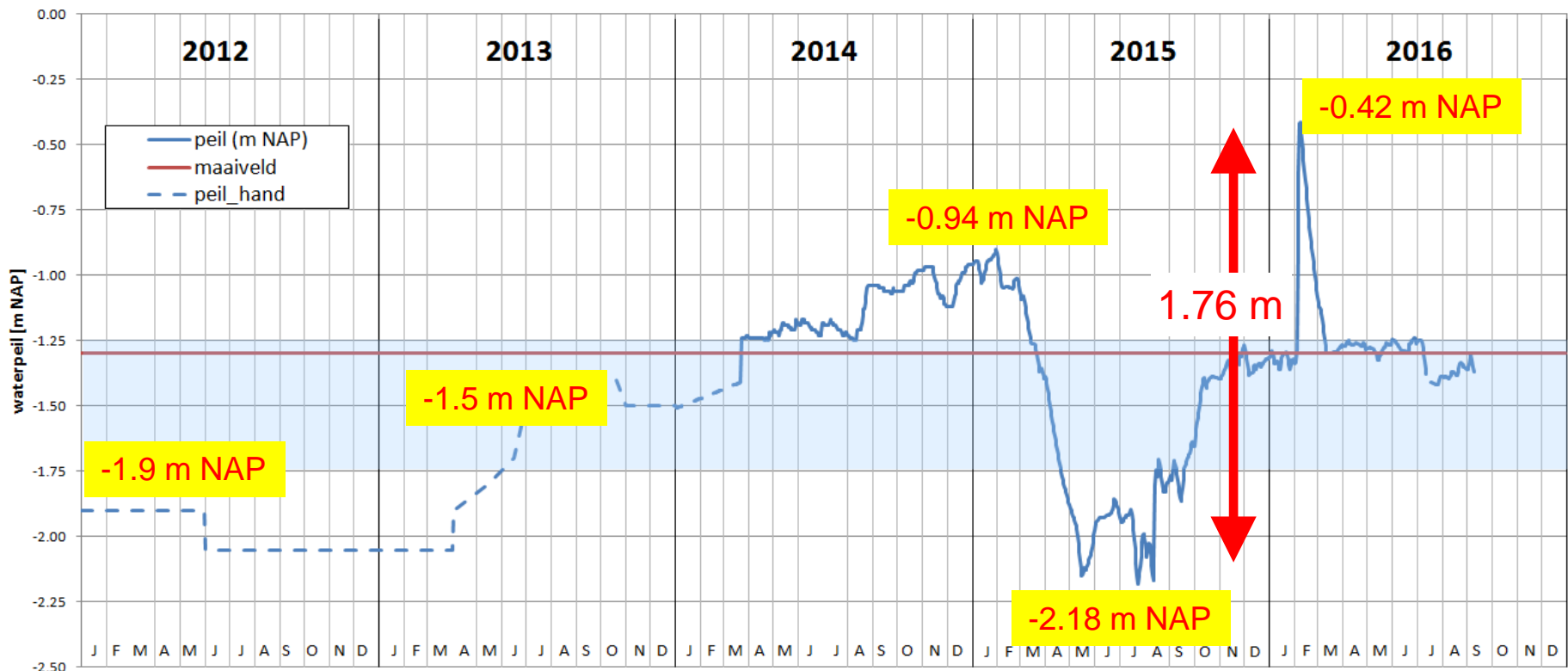

Waterpeil

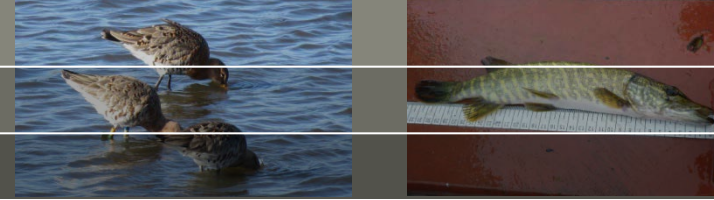
Proeven met het waterpeil

tijd →

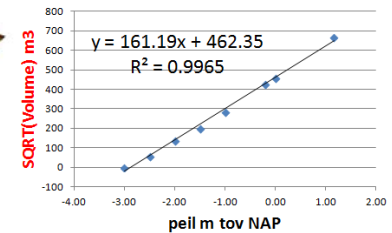
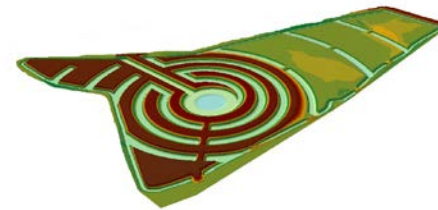
Watervolume

Op basis van debiet * tijd + peil en DTM

Uitmalen : 2880 m³/dag

Inlaten : 29289 m³/dag

Peilwisseling

2014: -1.5/-0.96 m NAP

2015: -1.01/-2.18 m NAP

2016: -1.33/-0.42 m NAP

Max: -0.42/-2.18 m NAP

Watervolume m³

~ 46.000 m³ Reguliere berging

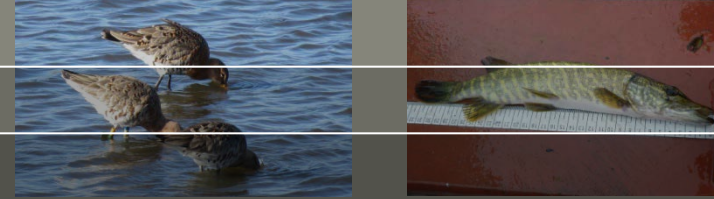
~ 130.000 m³ Watervoorziening

~ 117.000 m³ Noodberging

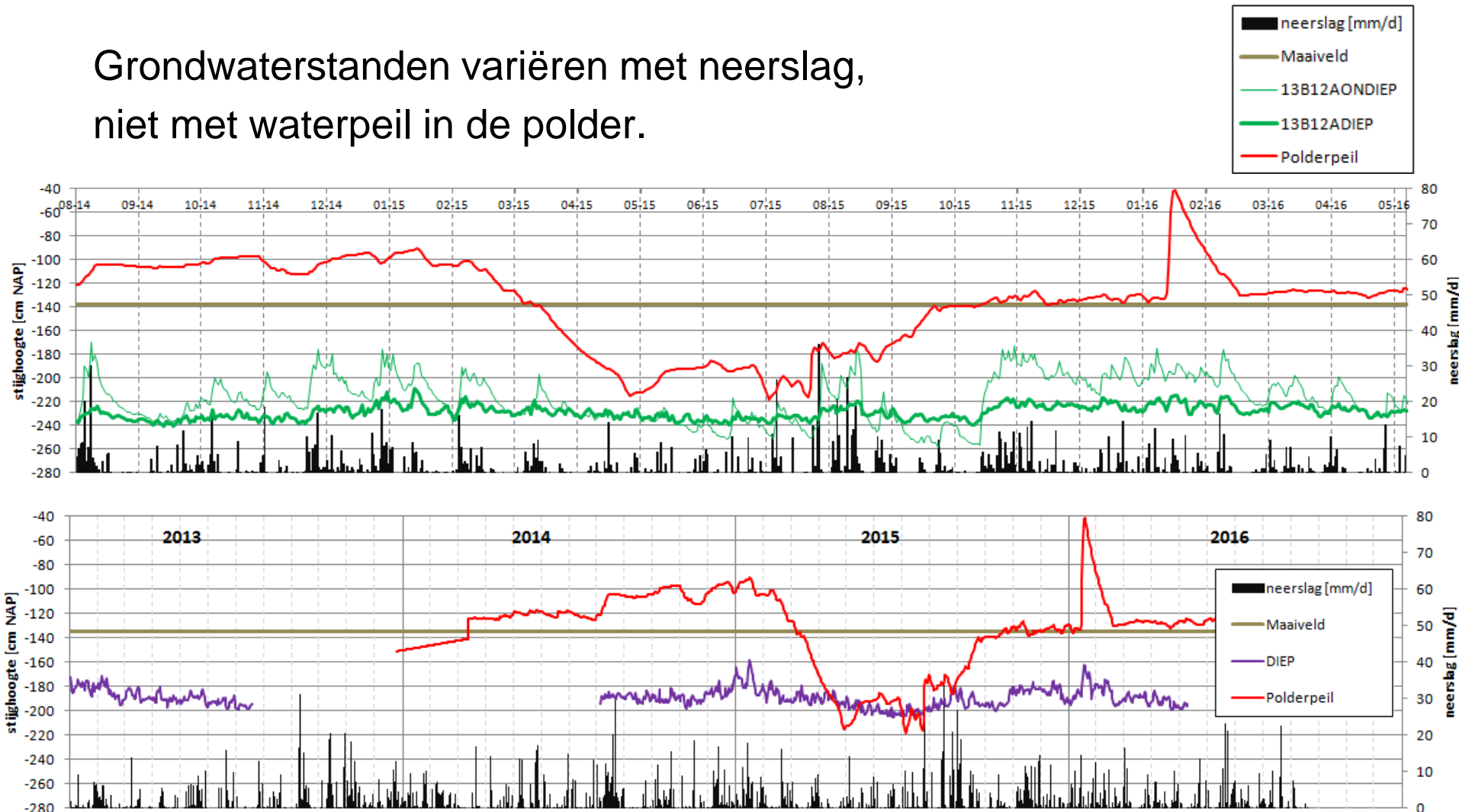
~ 226.000 m³ Maximale berging

Grondwaterpeil

Grondwaterstanden variëren met neerslag,
niet met waterpeil in de polder.

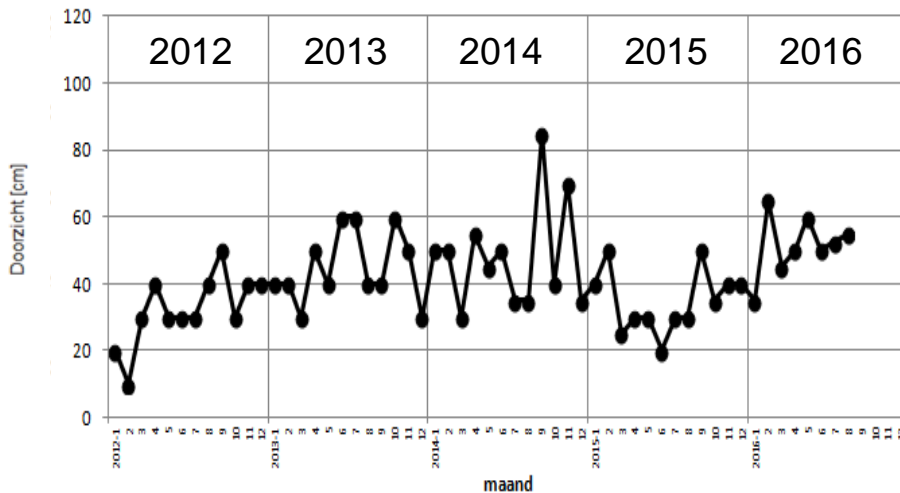

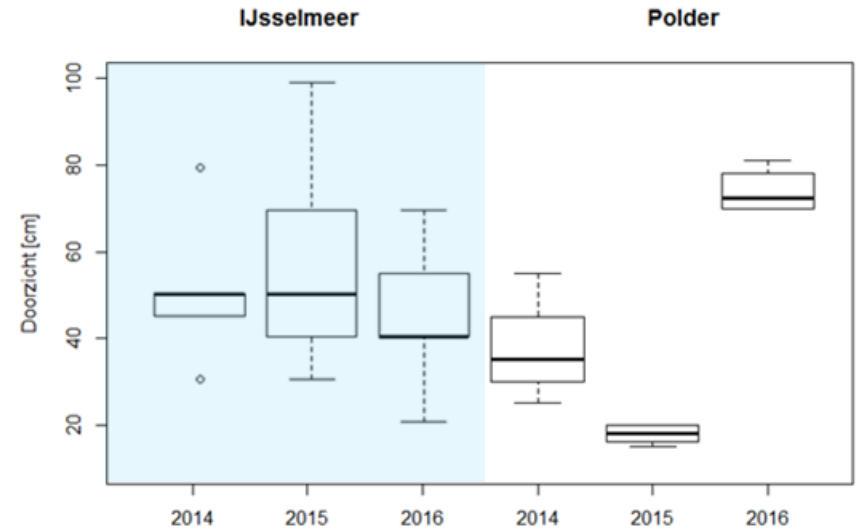
Waterkwaliteit

Doorzicht

Doorzicht (zomerperiode)

- Doorzicht neemt toe (behalve in 2015)

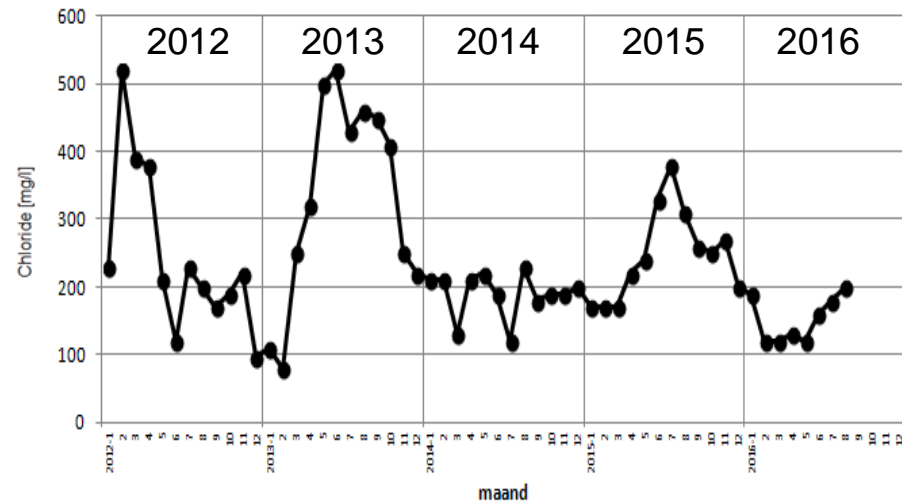
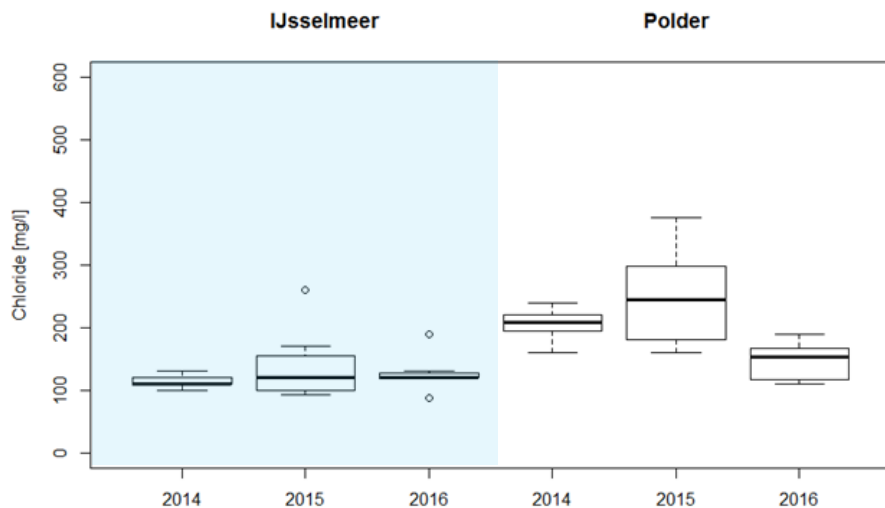
- Duidelijker verschil in zomerperiode
- In 2016 doorzicht polder > IJsselmeer

Waterkwaliteit

Chloride

Chloride aanvoer via grondwater (kwel)

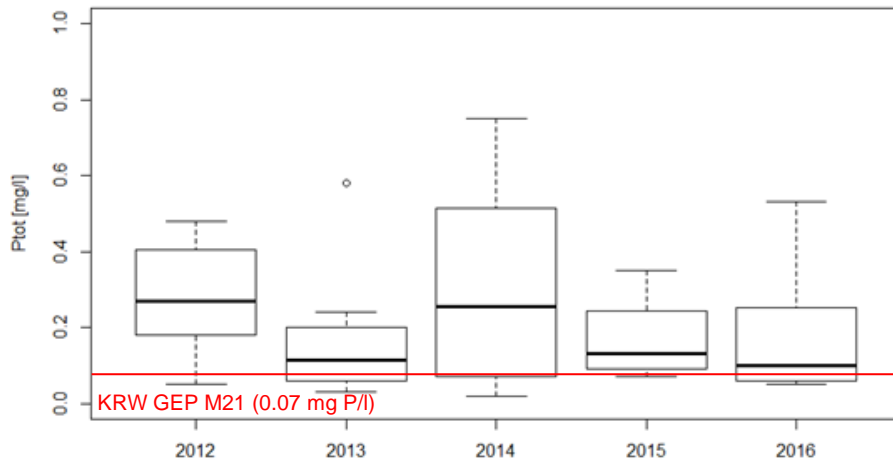
Grondwater Koopmanspolder	Cl mg/l	N tot mg/l	P tot mg/l	PO4 mg/l	Fe 2+/3+ mg/l	SO4 mg/l
Ondiep filter (4-6 m - mv)	1828	10.7	2.1	2.1	5	141.3
Diep filter (28-32 m - mv)	2928	18.1	1.7	---	56	4.3

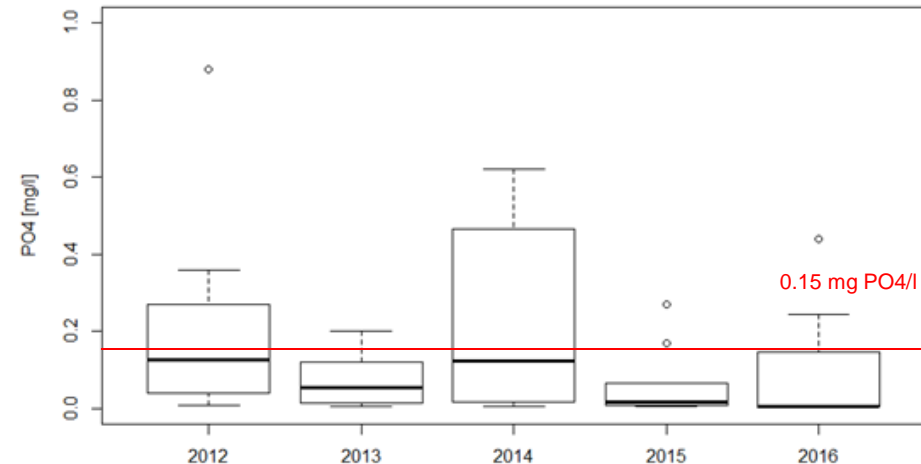
Waterkwaliteit

P-totaal

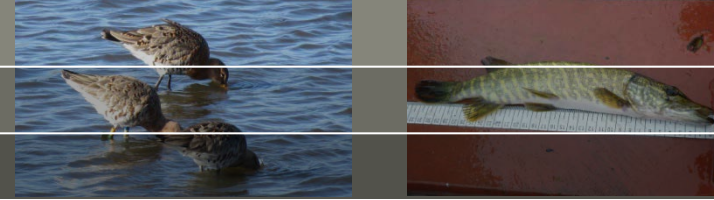
ortho-PO4

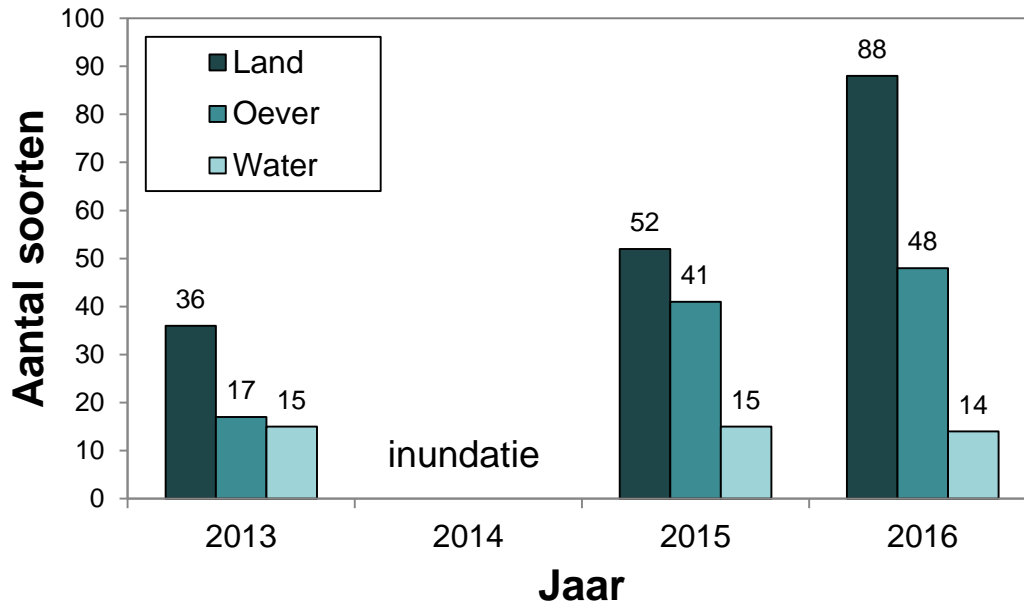
- 2013 – Inlaat IJsselmeerwater, groei watervegetatie en invloed grondwater
- 2014 – Inundatie: P mobilisatie
- 2015 – Invloed grondwater (PO_4 binding met Fe^{3+})
- 2016 – Invloed 'doorspoelen' en waterplanten

Vegetatie

Streeplijsten

Permanente kwadraten

- Standplaats is natter, basischer en voedselrijker
- Van soortenarm cultuurgrasland veranderd naar natte/vochtige ruigte

Oevervegetatie buitenring

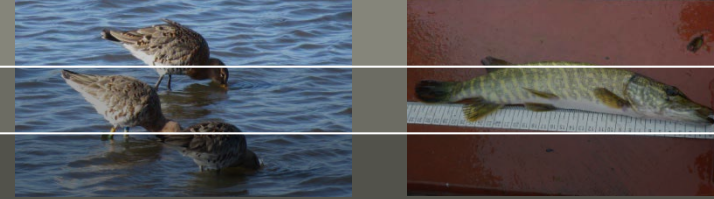
Oevervegetatie binnenring

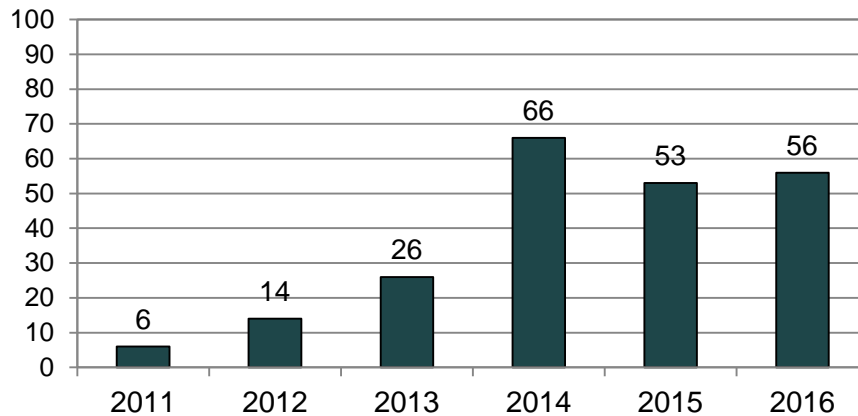

Vogels

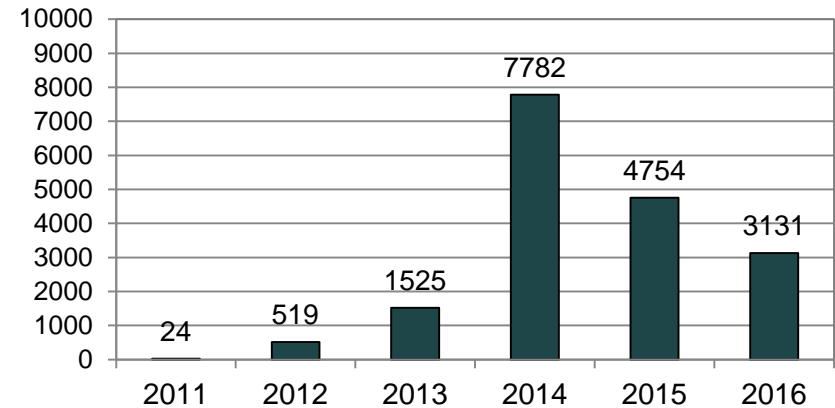
Maandelijkse vogeltelling

Aantal soorten

Aantal individuen

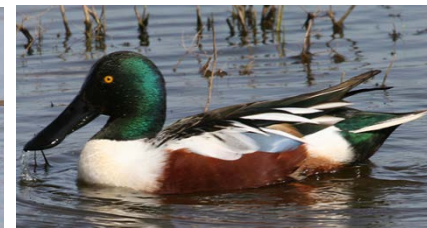
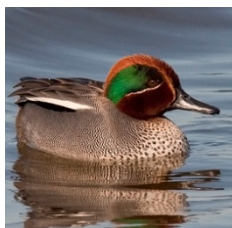
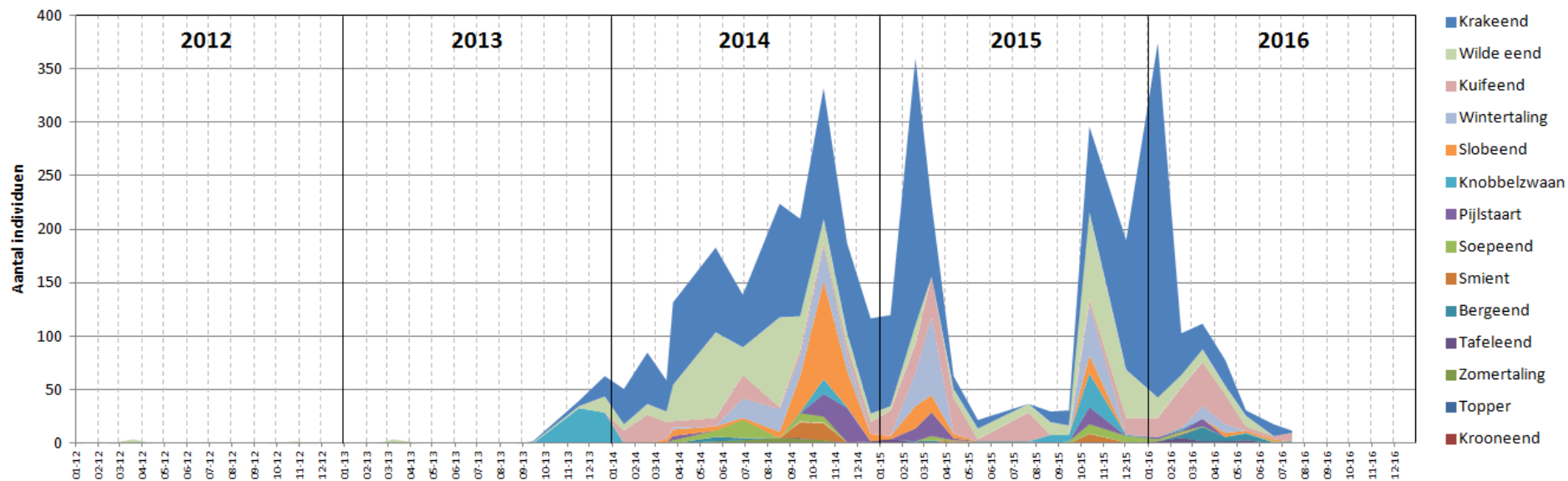
Aantal soorten en individuen neemt fors toe...

Naast algemene soorten ook beschermden en bijzondere soorten:
Grutto, Kemphaan, Waterral, Watersnip, Krooneend, Topper ...

Vogels

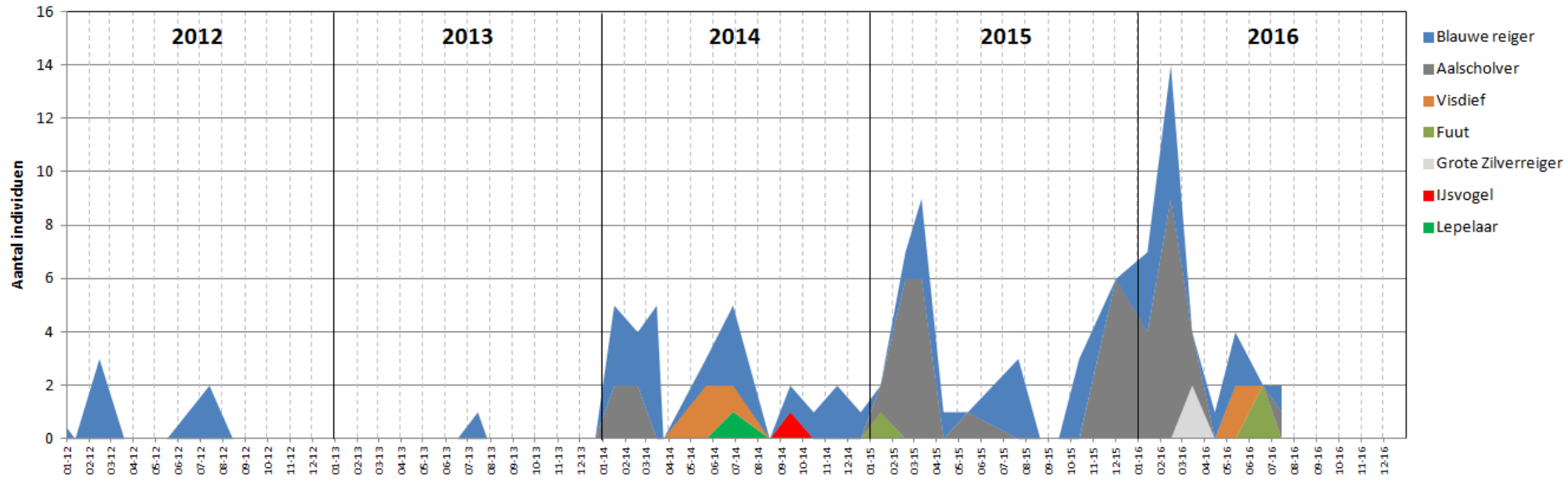
Eenden, zwanen

Vogels

Viseters

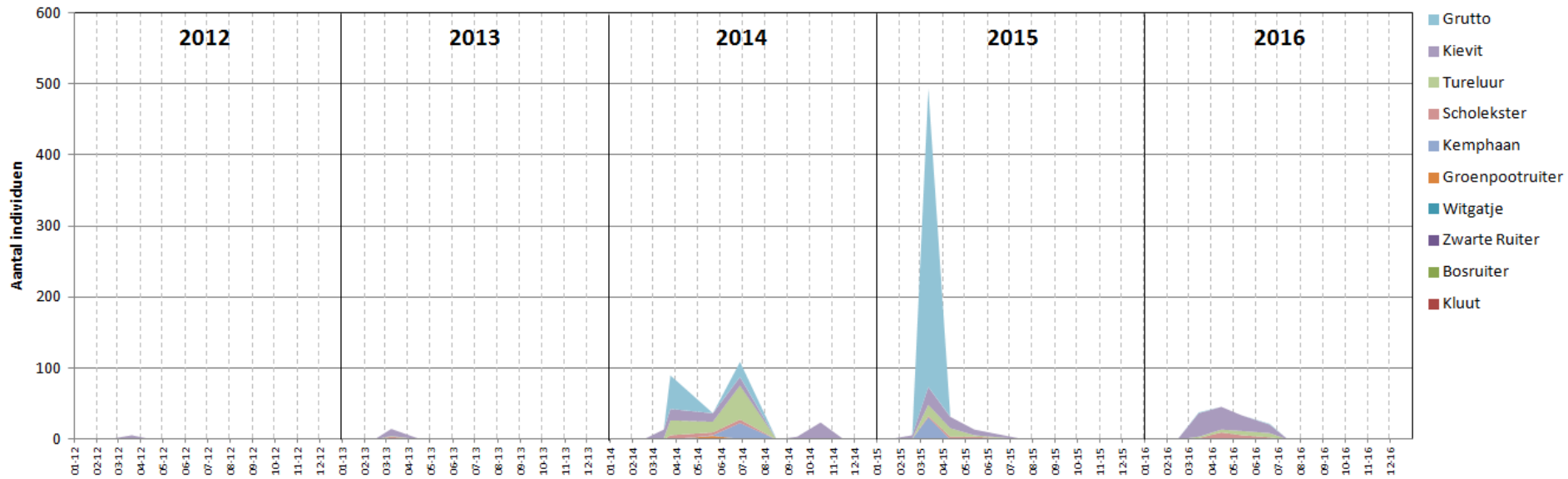

3 september 2016

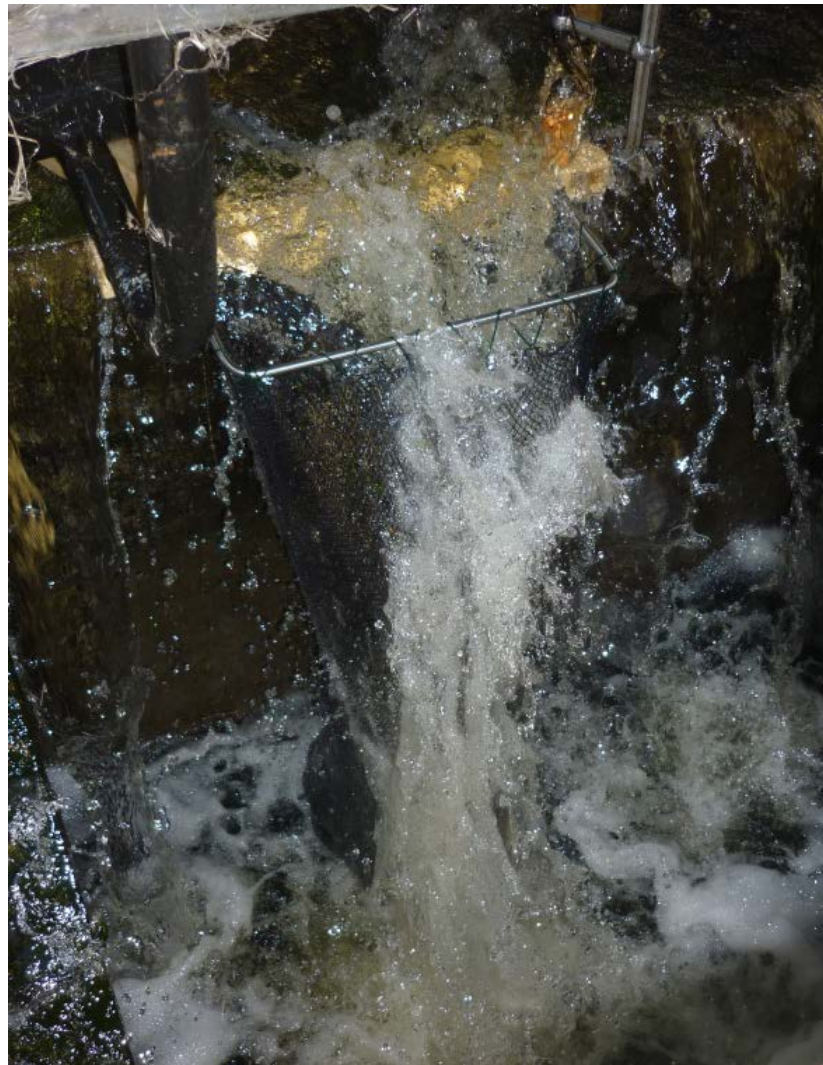
Vogels

Weidevogels

Vissen

**Verrassende
resultaten met de
buisvijzel!**

Oktober 2013

November 2014

Februari 2016

Februari 2016

Deltares

Kolblei

Marmergroundel

Alver

Pos

Riviergrondel

Paling

Schubkarper

Baars

Rietvoorn

Zwartbekgrondel

Stekelbaars

Zeelt

Snoek

Snoekbaars

Harder

Pontische stroomgrondel

Winde

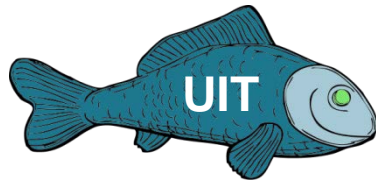
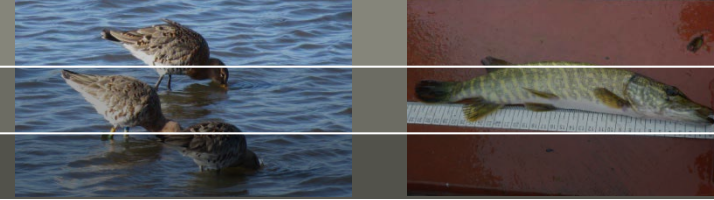

Spiering

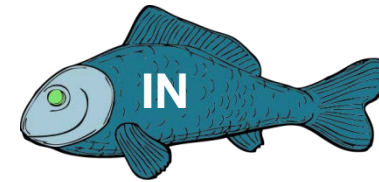

Vissen

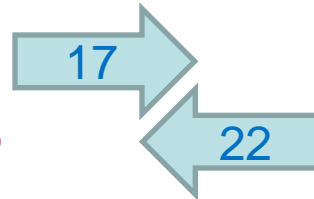
Migratie tussen polder en IJsselmeer

~ 70%

Snoek, Baars, Blankvoorn, Rietvoorn, Winde, Zeelt, Bittervoorn, 3 en 10-doornige stekelbaars, Paling, Marmergrondel, Zwartbekgrondel, Pos, Dunlipharder, Spiering, Alver, Schubkarper

Snoekbaars, Baars, Blankvoorn, Rietvoorn, Winde, Schubkarper, Zeelt, Alver, Bittervoorn, 3 en 10-doornige stekelbaars, Paling, Marmergrondel, Zwartbekgrondel, Riviergrondel, Pontische stroomgrondel, Pos, Brasem, Kolblei, Vetje, Dunlipharder, Spiering

Snoek, Snoekbaars, Baars, Blankvoorn, Rietvoorn, Winde, Schubkarper, Zeelt, Alver, Bittervoorn, Driedoornige stekelbaars, Tiendoornige stekelbaars, Paling, Marmergrondel, Zwartbekgrondel, Riviergrondel, Pontische stroomgrondel, Pos, Brasem, Kolblei, Vetje, Dunlipharder, Kleine modderkruiper, Spiering

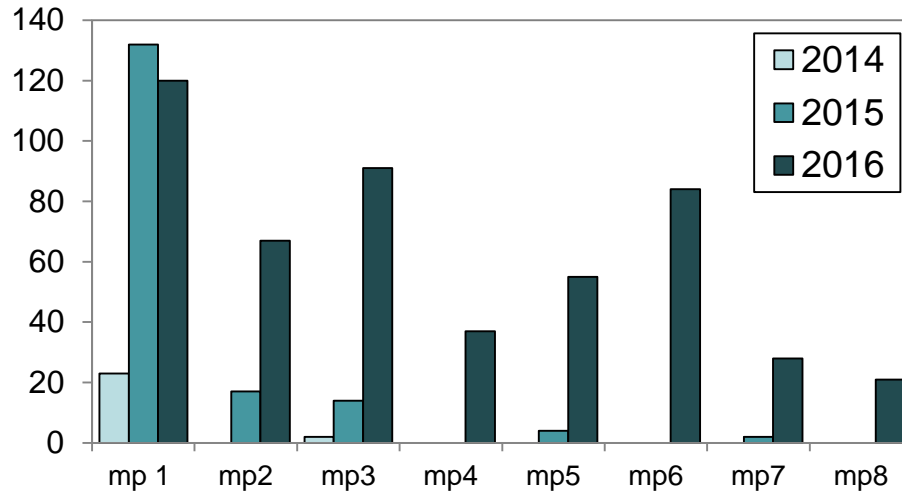
24

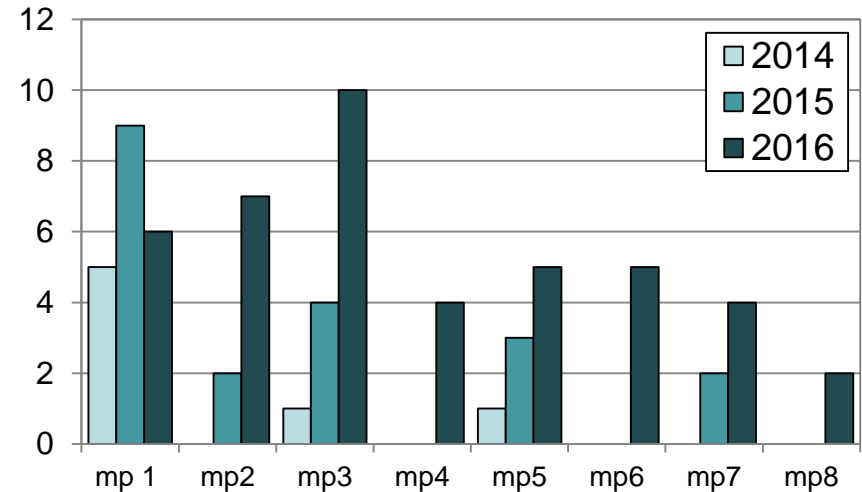

Aantal individuen

Aantal soorten

- **Meer vis** vergeleken met uitgangssituatie...
- Polder is een **paaiplaats** voor vis (snoek, voorn)
- ***In welke mate toename door paaien is onduidelijk***
- Iets voor vervolgonderzoek?

Filmpje

Dank voor uw aandacht!

